

Medlem af Inatsisartut, Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit

Besvarelse af § 37 spørgsmål nr. 170 vedrørende hjemtagelse af immaterialret og ophavsret.

22-07-2015
Sags nr. 2015 - 6017

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende hjemtagelse af områderne immaterialret og ophavsret. Spørgsmålet er henvist til besvarelse hos mit område. Der er indhentet bidrag fra Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

1) Hvad er konsekvenserne ved en hel eller delvis hjemtagelse af områderne immaterialret?

SVAR: En hjemtagelse af området immaterialret vil kræve en komplet gennemgang af den danske lovgivning på dette område, med henblik på at fastlægge hvordan en regulering af området skal finde sted i Grønland. Det vil være nødvendigt at udarbejde en lovgivning som varetager de grønlandske forhold, og det kan i lovarbejdet være nødvendigt med en række input fra de grønlandske virksomheder, som vil blive reguleret af den grønlandske lovgivning. Her tænkes især på området varemærkeret.

Det vil desuden være nødvendigt at kortlægge omfanget og behovet for immaterialretlig beskyttelse.

Ydermere vil en hjemtagelse betyde, at Grønland skal varetage arbejdet med at registrere og tildele patenter, varemærker og designrettigheder. Dette vil kunne varetages af en separat styrelse, som det er tilfældet med Patent- og Varemærkestyrelsen i Danmark.

Det immaterialretlige område bør oprettes i en separat styrelse, så dette er organisatorisk adskilt fra de andre myndigheder i Naalakkersuisut. Dette bør ske fordi Naalakkersuisuts myndigheder på lige fod med de grønlandske virksomheder vil have mulighed for at søge om immaterialretlig beskyttelse.

En hjemtagelse af området vil ligeledes medføre, at de grønlandske virksomheders beskyttelse vil indskrænke sig fra at omfatte både Grønland og Danmark, til at omfatte Grønland alene.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke oplyser følgende:
"Med hensyn til ophavsret reguleres området i dag af anordning nr. 561 af 7. juni 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om ophavsret, som i vid udstrækning afspejlede den retstilstand, som var gældende både i Danmark og

en række andre lande på daværende tidspunkt. Der er tale om regler, som yder ophavsret til den, der har skabt et litterært eller kunstnerisk værk. Ophavsretten betyder, at ophavsmanden eller rettighedshaveren har eneret til at fremstille eksemplarer af værket og til at gøre det tilgængeligt for offentligheden.

Det er kendetegnende for ophavsretten, at der hyppigt foretages lovændringer som følge af den hastige tekniske udvikling, især inden for det elektroniske område, som sætter stadig nye betingelser for den kunstneriske skabende proces, samt for produktion, samarbejde, kopiering og afsætning. Hertil kommer en stadig stigende interesse for handel med intellektuelle rettigheder på tværs af landegrænser. Dette har betydet hyppige danske lovændringer, idet der ca. årligt har været en lovændring i Danmark, ligesom disse ofte har været begrundet i behov, der relaterer sig til udviklingen internationalt. Det skal i den sammenhæng bemærkes, at Kulturministeriet har flere fuldtidsansatte medarbejdere, som beskæftiger sig med det ophavsretlige område.

For så vidt angår den immaterielle kulturarv skal det oplyses, at der med vedtagelsen af Inatsisartutlov nr. 8 af 3. juni 2015 om museumsvesen er sket en præcisering af, at museumsloven både omfatter den materielle og den immaterielle kulturarv. Loven fastslår i formålsparagraffen (§ 1) at loven har til formål at sikre Grønlands materielle og immaterielle kulturarv og at fremme det grønlandske museumsvesens virke og samarbejde. Det fremgår af lovens § 3, at dette sker gennem registrering, indsamling, bevaring, forskning, udvikling og formidling. Museumsloven tilsigter således ikke at varetage økonomiske interesser relateret til immaterialretlige rettigheder og reguleringen i museumsloven kan derfor heller ikke anses som en del af immaterialretten. Som følge heraf har Selvstyret lovgivningskompetencen på dette område, da museumsområdet er overtaget.

Visse immaterialretlige rettigheder er ikke udtrykkeligt omfattet af den gældende immaterialretlige lovgivning. Dette kan eksempelvis være rettigheder, som knytter sig til en gruppe af personer eller samfund og rettigheder som ikke er af økonomisk art. For disse rettigheder må det vurderes, om der er behov for særskilt regulering heraf (såkaldt sui generis lovgivning). Der er igangsat indledende overvejelser herom.

En eventuel hjemtagelse af ophavsretsområdet og/eller den øvrige immaterialretlige lovgivning vil i henhold til selvstyreloven § 3, stk. 2 kunne ske på et tidspunkt, der fastsættes af Selvstyret efter forhandling med Rigsmyndighederne."

2) Hvad vil det koste og kræve i administration?

SVAR: Administrationen i af de immaterielle rettigheder kan som nævnt ovenfor varetages af en separat styrelse.

Styrelsens arbejde vil bestå i at modtage og behandle ansøgninger om patenter, varemærker og design.

Sagsbehandlingen vil kunne varetages af juridisk personale, hvorimod den tekniske kundskab vil skulle varetages af læger, ingeniører og andre teknikere med viden indenfor de fagspecifikke områder. Der kan være behov for at den fagtekniske viden hyres på konsulent basis pr. sag, da uden at foregribe en analyse af behovet for personel til varetagelse af den immaterialretlige beskyttelse i Grønland det umiddelbart forekommer sandsynligt, at det næppe vil være hensigtsmæssigt at besætte alle de nødvendige fagspecifikke områder med fastansat personel.

Hvis der oprettes en styrelse med juridisk personale (en styrelseschef og 2 AC-fuldmægtige) og såfremt den tekniske viden hyres på konsulentbasis, vil den årlige omkostning som et første estimat være mindst 2,5 mio. kr..

Det er i forbindelse med ovenstående forudsat, at der kan findes lokaler til denne styrelse i eksisterende ejendomme.

Varetagelsen af de øgede opgaver på det ophavsretslige område vil jf. nedenfor under spørgsmål 3 yderligere efter Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirkes vurdering nødvendiggøre mindst beskæftigelse af et AC-årsværk, svarende til en merudgift på 600.000 til 700.000 kr. ud over udgifterne til ovennævnte styrelse.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke oplyser følgende: "Reguleringen i Grønland er foretaget ved anordninger, som omfatter flere lovændringer i Danmark, hvorfor en anordning almindeligvis vil gælde for en længere årrække. Den gældende anordning blev eksempelvis udarbejdet ved, at Kulturministeriet forelagde det daværende Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke en række danske lovændringer, ligesom disse blev gennemgået med Direktoratet i forhold til at vurdere lovændringer med relevans for Grønland. Det er således tale om en ordning, hvor anordningerne opsamler flere lovændringer."

3) Hvad vil de faglige og institutionelle krav være?

SVAR: Se besvarelse ovenfor.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke oplyser følgende: "Det skal samtidig tilføjes, at Selvstyret på baggrund af anordningen varetager en række opgaver, som omhandler godkendelse af forskellige forvaltningsorganisationer som f.eks. KODA, Gramex, CopyDan m.fl. for en given periode. Herudover udfører Selvstyrets centraladministration en række opgaver i relation til fortolkning af konkrete spørgsmål vedrørende anordningen, bl.a. i forhold til eksempelvis kontrakter, som involverer ophavsretlige problemstillinger. For så vidt angår en eventuel hjemtagelse af det ophavsretlige område vil opgaverne i den sammenhæng fortrinsvis bestå i løbende vurdering af regeltilpasningsbehov ikke mindst i forhold til den teknologiske udvikling både i og uden for Grønland, ligesom Selvstyret af egen drift selv skal initiere, forberede og gennemføre regeludstedelsestiltag både i forhold til love samt administrative forskrifter. Hele lovgivningsprocessen som sådan vil altså skulle overgå til Selvstyret. Omkostningerne hertil antages at

ville svare til minimum en fuldtidsansat akademisk medarbejder med de fornødne faglige kundskaber.”.

4) Hvad vil fordelene og ulemperne være ved en hel eller delvis hjemtagelse?

SVAR: Fordelene ved hjemtagelse vil være at Grønland selv kan regulere området for immaterialret.

Omvendt vil ulemperne ved en hjemtagelse af området for immaterialret være at den immaterialretlige beskyttelse indskrænkes fra at omfatte både Grønland og Danmark, til kun at omfatte Grønland.

Der vil ligeledes være omkostninger forbundet med at hjemtage området, både ved oprettelsen af en styrelse til at varetage området samt yderligere omkostninger for de grønlandske virksomheder som skal søge om immaterialretlig beskyttelse i Danmark.

Der kan derudover henvises til svaret fra Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke.

Departementet for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke oplyser følgende: ”i forhold til spørgsmålet om eventuelle fordele ved en hjemtagelse må disse først og fremmest knytte sig til, at Selvstyret i princippet af egen drift vil kunne regulere området uden Rigsmyndighedernes mellemkomst, hvis de fornødne ressourcer hertil tilvejebringes. En hjemtagelse antages imidlertid for så vidt angår beskyttelsesniveau ikke af den grund at sikre en bedre retstilling for grønlandske ophavsmænd, hvilket skyldes, at rammerne for de nationale ophavsretlige reguleringer i vid udstrækning er fastsat af internationale aftale, som også omfatter Grønland. Den pågældende beskyttelse eller vederlagslæggelse vil dreje sig om, hvem der er ophavsmænd og ikke hvor ophavsmanden befinder sig. Udenlandske ophavsmænd vil således nyde beskyttelse og eventuelt vederlag i forbindelse med brug af deres værker i Grønland, mens grønlandske ophavsmænd tilsvarende vil nyde beskyttelse og kunne modtage vederlag for brug af deres værker i udlandet.

Det skal samtidig bemærkes, at Kulturministeriet erfaringsmæssigt har stillet sig imødekommende i forhold til eventuelle anmodninger om ændringer af grønlandske regler. Der antages ikke at være økonomiske fordele i forhold til en hjemtagelse, heller ikke i relation til fordeling af de vederlag m.v., som forskellige forvaltningsorganisationer opkræver i landet.

For så vidt angår ulemper vil disse vedrøre de økonomiske og faglige udfordringer ved at overtage området og i den sammenhæng kontinuerligt holde sig orienteret om udviklingen og i forlængelse heraf sikre en stadig tilpasning af grønlandsk lovgivning i forhold til de teknologiske udfordringer.”.

Der vil således ikke umiddelbart ske nogen forbedring af beskyttelsen af immaterielle rettigheder ved en overtagelse af området. Tvært i mod vil eksempelvis virksomheder kunne opleve en merudgift i forhold til ansøgning

om eksempelvis patent, design og varemærkebeskyttelse, da disse således vil skulle søges flere steder.

Med venlig hilsen

Vittus Qujaukitsoq

